

Η πορνογραφία ανηλίκων, ο διαδικτυακός εκβιασμός και εξαναγκασμός παιδιών (s2xtortion), καθώς και η προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας, αποτελούν...

τα συνηθέστερα αδικήματα που απασχολούν το Τμήμα Διαδικτυακής Προστασίας Ανηλίκων και Ψηφιακής Διερεύνησης που λειτουργεί στη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (Δ.Δ.Η.Ε), ενώ σημειώνεται πως είναι συνεχείς οι συλλήψεις παιδόφιλων.

«Από την εμπειρία μας συμπεραίνεται ότι κυρίως τα παιδιά, τα οποία αποτελούν ευαίσθητη ηλικιακή ομάδα, πολλές φορές συνομιλούν διαδικτυακά με άτομα που δεν γνωρίζουν νομίζοντας ότι μιλάνε με κάποιο γνωστό. Στη συνέχεια, κάποια από αυτά αποστέλλουν τα προσωπικά τους στοιχεία, όπως ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, τηλεφωνικούς αριθμούς, ανεβάζουν ή αποστέλλουν φωτογραφίες τους, κάποιες φορές με προκλητικό ή σεξουαλικό περιεχόμενο ή ακόμα συναντώνται με τα άτομα που συνομιλούν διαδικτυακά», τονίζει στο Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο διευθυντής της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, Βασίλης Παπακώστας, ενώ, σύμφωνα με το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων, επισημαίνει: «Οι δράστες, αφού παραλάβουν το υλικό, στη συνέχεια ζητούν πειστικά και πολλές φορές εκβιαστικά νέες φωτογραφίες ή βίντεο, με πορνογραφικό όμως αυτή τη φορά περιεχόμενο. Εφ' όσον αυτοί που εκβιάζονται ενδώσουν, τότε οι δράστες αποκαλύπτουν τους πραγματικούς τους σκοπούς, που είναι κυρίως είτε σεξουαλικού, είτε οικονομικού ενδιαφέροντος. Ενδεικτικά, επιδιώκουν την παραγωγή πρωτοτύπου υλικού πορνογραφίας ανηλίκων ή επιθυμούν να συνευρεθούν με τα θύματα ή ακόμη τα εκβιάζουν για χρήματα, με την απειλή ότι θα δημοσιεύσουν το υλικό που διαθέτουν στο διαδίκτυο ή θα το αποστείλουν στο σχολείο ή το οικογενειακό τους περιβάλλον. Οι κακόβουλοι χρήστες, οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως «αρπακτικά», εκμεταλλεύονται την άγνοια ή πολλές φορές και την εμπιστοσύνη των παιδιών προκειμένου να ικανοποιήσουν μελλοντικά τις απεχθείς ορέξεις τους».

Πως πέφτουν, όμως, κυρίως ανήλικοι θύματα στην «παγίδα» που στήνουν παιδόφιλοι στο διαδίκτυο; Ο διευθυντής της Δ.Δ.Η.Ε εξηγεί: «Αρχικά, το διαδίκτυο αποτελεί μια παγκόσμια πηγή ενημέρωσης, παρέχοντας μια σειρά εργαλείων και πολλών δυνατοτήτων, όμως, κρύβει και κινδύνους. Ειδικότερα, το διαδίκτυο διευκολύνει τη χαλάρωση των αναστολών και ενισχύει την ανάπτυξη οικειότητας, αφού δεν ερχόμαστε σε άμεση επαφή με τον συνομιλητή μας. Σκεφτείτε να συναντούσατε κάποιον στον δρόμο. Θα μπορούσε η όψη του να μας προκαλέσει τρόμο, με αποτέλεσμα να απομακρυνθούμε. Στο διαδίκτυο, όμως, δεν βλέπουμε το πρόσωπο του άλλου, επομένως δεν έχουμε την αίσθηση της αντικειμενικότητας και της ορθής κρίσης. Παράλληλα, το διαδίκτυο δίνει την αίσθηση ότι μπορούμε να

αποφύγουμε την πραγματικότητα, υιοθετώντας πολλαπλούς ρόλους μέσα από τα διάφορα διαδικτυακά παιχνίδια».

Όσον αφορά τον διαδικτυακό εκβιασμό και εξαναγκασμό παιδιών ν και εφήβων έχει λάβει διεθνώς μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια. «Το φαινόμενο, γνωστό και ως «sextortion», αναφέρεται σε απειλή δημοσιοποίησης πληροφοριών ή εικόνων σεξουαλικής φύσεως από τους κυβερνοεγκληματίες με σκοπό το θύμα να προβεί σε παραγωγή πρωτότυπου υλικού σεξουαλικού περιεχομένου και να τους το αποστείλει ή να καταβάλει χρήματα εκβιαζόμενο», διευκρινίζει ο κ.Παπακώστας. «Δηλαδή, οι δράστες των εγκλημάτων αυτής της μορφής έχουν κυρίως δύο κίνητρα: Σ2ξουαλικό ενδιαφέρον, αλλά και οικονομικό ενδιαφέρον».

Εκστρατεία ενημέρωσης

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η μάστιγα του διαδικτυακού εξαναγκασμού και εκβιασμού των παιδιών ν, οι αρμόδιες Αρχές στο σύνολο των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένωσαν τις δυνάμεις τους με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα και προχώρησαν το 2017 στην υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εκστρατείας ενημέρωσης με το όνομα «#Say NO» («Πες ΟΧΙ»).

«Στο πλαίσιο της εκστρατείας αυτής οι πολίτες ενημερώνονται για το φαινόμενο του «sextortion». Η εκστρατεία υλοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Europol, με τη συμμετοχή αρμόδιων διωκτικών Αρχών από το σύνολο των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ από την χώρα μας συμμετείχε και συμμετέχει ενεργά η Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας», τονίζει ο κ.Παπακώστας, ενώ προσθέτει:»Σκοπός της εκστρατείας είναι πρώτον η υποστήριξη και η παροχή συμβουλών στα παιδιά, τα οποία έχουν υποστεί τις συνέπειες του διαδικτυακού εκβιασμού και εξαναγκασμού. Δεύτερον, η εμπεριστατωμένη ενημέρωση των παιδιών ν που χρησιμοποιούν καθημερινά το διαδίκτυο και αποτελούν ενδεχόμενους στόχους «εκβιασμού και εξαναγκασμού». Και τέλος, η ανάδειξη της σημαντικότητας την οποία έχει η άμεση καταγγελία από τα θύματα των περιστατικών του διαδικτυακού εκβιασμού και εξαναγκασμού, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο μπορούν αυτό να το πράξουν».

«Σε περίπτωση που κάποιος πέσει θύμα διαδικτυακού εκβιασμού, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να πληρώσει ή να αισθανθεί ντροπή, αλλά αυτό που πρέπει να κάνει είναι να καταγγείλει άμεσα το γεγονός στις αστυνομικές Αρχές», αναφέρει ο διευθυντής της Δ.Δ.Η.Ε, ενώ προτείνει τις εξής ενέργειες στο θύμα: Να μην υποκύψει στους εκβιασμούς και να μην πληρώσει τίποτα.

Να ζητήσει βοήθεια.

Να συλλέξει τις αποδείξεις και να μη διαγράψει τίποτα.

Να σταματήσει την επικοινωνία και να μπλοκάρει το άτομο.

Να καταγγείλει το περιστατικό.

Συμβουλές προς τους γονείς

Οι γονείς θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά τη χρήση του διαδικτύου από τους ανηλίκους, όπως συμβουλεύει η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. «Παρατηρούμε ότι οι γονείς νιώθουν περήφανοι όταν το παιδί τους περνάει πολλές ώρες στο διαδίκτυο, καθώς παραπλανώνται νομίζοντας ότι το παιδί τους έχει ειδικές δεξιότητες σχετικά με τη χρήση των υπολογιστών», σημειώνει ο κ.Παπακώστας. «Η πραγματικότητα, όμως, είναι διαφορετική και το παιδί μπορεί ακόμα και να προβαίνει σε παράνομες δραστηριότητες, με

αποτέλεσμα ακόμα και να κατηγορηθεί για εγκληματικές πράξεις μέσω διαδικτύου. Οι συμβουλές μας είναι οι εξής:

Η επίτευξη σωστής επικοινωνίας μεταξύ γονέα και παιδιού είναι πρωταρχικός παράγοντας, ενώ , σε περίπτωση οποιασδήποτε απορίας ή αδυναμίας, καλό είναι να ζητηθεί η συμβουλή ειδικού ψυχολόγου.

Οι γονείς θα πρέπει να έχουν την εποπτεία των συσκευών και των αποθηκευτικών μέσων με τα οποία τα παιδιά εισέρχονται σε ιστοσελίδες, εφαρμογές και υπηρεσίες για οποιονδήποτε σκοπό. Αν δεν υπάρχει η απαραίτητη τεχνογνωσία από πλευράς γονέων και κηδεμόνων, καλό είναι να ληφθεί υπ' όψη η συμβουλή ειδικού.

Καλό είναι να γνωρίζουν από πριν τους κωδικούς πρόσβασης στα εκάστοτε προφίλ - λογαριασμούς στα οποία εισέρχεται το παιδί, με σκοπό την πλήρη εποπτεία. Επίσης, καλό είναι παιδιά νεαρής ηλικίας (κάτω των δεκατεσσάρων ετών) να μη διαθέτουν λογαριασμούς σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ή, εφόσον δεν μπορεί να αποφευχθεί αυτό, να υπάρχει καλή επικοινωνία και η κατάλληλη ρύθμιση για την πρόσβαση από τρίτα άτομα σε αυτούς, όπως η δυνατότητα αναζήτησης, προβολή μόνο σε φίλους κ.λ.π.

Να αποφεύγεται το «ανέβασμα» (upload) ή η αναφορά σε κάποια συζήτηση προσωπικών στοιχείων (ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις κατοικίας, τηλεφωνικοί αριθμοί, σχολεία κ.λπ.), φωτογραφιών, ακόμα και e-mail στις εκάστοτε ιστοσελίδες, εφαρμογές και υπηρεσίες.

Να αποφεύγεται το «ανέβασμα» ή η αποστολή φωτογραφιών με άσεμνο περιεχόμενο.

Σε περίπτωση «ανεβάσματος» απλής φωτογραφίας με κανονικό περιεχόμενο, να μην απεικονίζονται ευδιάκριτα σε αυτήν τα πρόσωπα των παιδιών ή να είναι με μακρινή λήψη, πολύ δε περισσότερο όταν τα παιδιά είναι κάτω των δεκατριών ετών.

Να μην γίνεται αποδοχή άγνωστων ατόμων ως φίλων σε προφίλ ή λογαριασμούς που τυχόν διαθέτουν τα παιδιά.

Οι φίλοι που διαθέτει το παιδί σε κάποιο προφίλ να είναι μόνο οι φίλοι του και στην πραγματική ζωή.

Να αποφεύγεται είσοδος σε σελίδες, εφαρμογές ηλεκτρονικής συνδιάλεξης (chat) άγνωστες προς τα παιδιά και στις οποίες δίνεται η δυνατότητα συνομιλίας με αγνώστους, καθώς και σ' αυτές όπου γίνεται χρήση κάμερας.

Να αποφεύγεται το άνοιγμα οποιουδήποτε συνδέσμου (link) αγνώστου προελεύσεως.

Σημαντικό είναι οι γονείς να μην ξεχνάνε ότι εκτός από τα παιδιά τους πρέπει να προστατεύουν και τον εαυτό τους. Δεν πρέπει να ανεβάζουν (upload) φωτογραφίες των ανηλίκων παιδιών τους, ούτε προσωπικές και οικογενειακές τους στιγμές. Σε περιπτώσεις στις οποίες οι γονείς διαπιστώνουν την ύπαρξη προβλήματος, τότε θα πρέπει:

Να συνομιλούν με το παιδί για την πλήρη διερεύνηση του προβλήματος, την πηγή αυτού και τι ακριβώς έχει γίνει. Διαπιστώνουμε αν έχει γίνει μόνο συνομιλία και πού, αν το παιδί έχει στείλει φωτογραφίες, τι είδους, πόσες και πού τις έστειλε, αν του έχουν στείλει φωτογραφίες τι είδους, πόσες και ποιος, αν έχει γίνει χρήση ή προτροπή χρήσης κάμερας και μέσω ποιας εφαρμογής.

Να συμβουλευόμαστε αρμόδιο ψυχολόγο σε περίπτωση αδυναμίας σωστής επικοινωνίας με το παιδί για τον οποιονδήποτε λόγο, αλλά και για τη μετέπειτα διαχείριση της συμπεριφοράς αυτού.

Για την συλλογή αποδεικτικών στοιχείων, πριν από οποιοδήποτε αποκλεισμό (block), διαγραφή της επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένης της συνομιλίας και των φωτογραφιών) με το άγνωστο άτομο - δράστη, τη σωστή λήψη αυτών, που βρίσκονται, ή τι πρέπει να κάνετε γενικότερα, οι πολίτες μπορούν να καλούν την Υπηρεσία στο τηλέφωνο 11188, για τη λήψη συμβουλών και τις μετέπειτα ενέργειές τους, αναφορικά με το νομικό κομμάτι του προβλήματος.

Συμβουλές για παιδιά

Συμβουλευτείτε τους γονείς σας αν έχει προκύψει κάποιο πρόβλημα με κάποιον ο οποίος σας προσέγγισε στο διαδίκτυο, μέσω ιστοσελίδας ή εφαρμογής.

Αν διαθέτετε λογαριασμό σε κάποια ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, αποφεύγετε να βάζετε τα προσωπικά σας στοιχεία (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, σχολείο), καθώς και φωτογραφίες σας ή των συμμαθητών σας.

Αν θέλετε να βάλετε φωτογραφίες σας σε διάφορες σελίδες, καλό είναι να μην απεικονίζουν ευαίσθητα σημεία του σώματός σας ή το πρόσωπό σας και να είναι με μακρινή λήψη.

Χρησιμοποιήστε σύνθετο κωδικό πρόσβασης στο λογαριασμό σας και όχι κάποιον τον οποίο μπορεί να μαντέψει κάποιος. Καλό, επίσης, είναι τον κωδικό πρόσβασης να τον γνωρίζουν οι γονείς σας, για λόγους ασφαλείας.

Μην αποδέχεστε αιτήματα φιλίας από αγνώστους.

Αποφεύγετε να μπαίνετε σε σελίδες στις οποίες συνομιλείτε με αγνώστους ή δεν εμφανίζεται το username τους ή απαιτείται η χρήση κάμερας.

Μην ανοίγετε ποτέ την κάμερα σε αγνώστους.

Αν κάποιος χρήστης σε μια συνομιλία σας ζητήσει να βγάλετε κάποια φωτογραφία που να δείχνει το σώμα σας ή γενικότερα εσάς, και να τη στείλετε, μην το κάνετε σε καμία περίπτωση και ειδοποιήστε αμέσως τους γονείς σας.

Μην ανοίγετε μηνύματα/e-mail και κυρίως συνδέσμους (link) που υπάρχουν σ' αυτά, κι αν τα έχει στείλει κάποιος φίλος ή φίλη σας, αφού δεν ξέρετε σε ποια σελίδα σας οδηγούν. Μπορεί, για παράδειγμα, πίσω από το σύνδεσμο αυτόν να κρύβεται κάποιος ιός.

Αν κάποιος άγνωστος χρήστης σας προσέγγισε σε μια συνομιλία και μιλάει πονηρά και με σεξουαλικά υπονοούμενα, μη συνεχίσετε να μιλάτε μαζί του.

Αν για οποιονδήποτε λόγο αισθάνεστε ανασφάλεια ή φόβο, καλό είναι να ειδοποιήσετε τους γονείς σας ή την Υπηρεσία μας στο τηλέφωνο 11188 για οποιαδήποτε βοήθεια.

Ο χώρος του διαδικτύου προσφέρει μια εικονική πραγματικότητα. Συνεπώς, δεν σας δίνει τη δυνατότητα να διαλέξετε τους φίλους σας έχοντας μια ολοκληρωμένη άποψη για το ποιοι είναι, μιας και δεν υπάρχει άμεση επαφή μαζί τους, όποτε να είστε πολύ επιφυλακτικοί σχετικά με το με ποιους μιλάτε και τι μοιράζεστε μαζί τους.

Η Δίωξη Ηλεκτρονικού – Εγκλήματος πραγματοποιεί, μεταξύ άλλων, ημερίδες – διαλέξεις για την ασφαλή πλοήγηση και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε σχολεία, ενώ έχει παρουσία στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, Twitter, Instagram και YouTube, υλοποιώντας την άμεση και σε πραγματικό χρόνο ενημέρωση των

πολιτών για τους κινδύνους που ανακύπτουν καθημερινά στο διαδίκτυο, καθώς και στον ιστότοπο [Cyberalert.gr – Feelsafe](#).

news